

Johanneksen evankeliumin selitys 54
 Joh. 19:38-20:18

Jeesus on noussut kuolleista!

Edellisellä kerralla tässä Johanneksen evankeliumin selityksessä käsitteimme sitä, kuinka Jeesus ristiinnaulittiin ja kuinka hän kuoli. Tänään pääsemme hänen ylösnousemukseensa, mutta sitä ennen Johanneksen evankeliumissa kerrotaan Jeesuksen hautaamisesta.

Tämän jälkeen muuan Joosef, joka oli kotoisin Arimatiasta, pyysi Pilatukselta, että saisi ottaa Jeesuksen ruumiin ristiltä. Hän oli Jeesuksen opetuslapsi, joskin salaa, sillä hän pelkäsi juutalaisia. Pilatus suostui pyyntöön, ja Joosef tuli ja otti ruumiin alas. Paikalle tuli myös Nikodemos, se mies, joka ensi kerran oli käynyt Jeesuksen luona yöllä, ja hänellä oli mukanaan sata mittaa mirhan ja aaloen seosta. Miehet ottivat Jeesuksen ruumiin ja kietoivat sen käärinliinoihin pannen mukaan tuoksuaineita, niin kuin juutalaisten on tapana tehdä haudatessaan vainajansa. Siellä, missä Jeesus ristiinnaulittiin, oli puutarha, ja puutarhassa oli uusi hauta, johon ei vielä ollut haudattu ketään. He panivat Jeesuksen siihen, koska oli juutalaisten juhlan valmistuspäivä ja se hauta oli lähellä (Joh. 19:38-42).

Joosef Arimatialainen ja Nikodemos olivat salaa Jeesuksen seuraajia, vaikka olivat korkearvoisessa asemassa.

Muiden evankelistojen mukaan Pilatus varmistutti ensin, että Jeesus oli todella kuollut ja luovutti hänen ruumiinsa vasta sitten Joosefille.

Jeesuksen hautaliinoista

Johanneksen evankeliumissa puhutaan ”käärinliinoista”, kun taas muiden evankeliumien mukaan Joosef osti Jeesuksen hautaliinaksi pellavakankaan (ks. Matt. 27:59; Mark. 15:46; Luuk. 23:53). Jotkut ovat nähneet tässä eroavaisuutta, sillä Johanneksen sanan ”*otohoniois*” yleisin merkitys tarkoittaa kangassuikaleita, johon ruumis kiedottiin. Muut evankelistat käyttävät sanaa Jeesuksen hautaliinasta nimitystä ”*sindoon*”, joka on yksi kangas. Toisaalta kommentaarin mukaan on mahdollista, että ”*othoniois*” voi sekin tarkoittaa yhtä hautaamiseen tarkoitettua kangasta.

Minusta tämä on mielenkiintoista, koska pidän Torinon käärinliinaa hyvinkin mahdollisesti aitona Jeesuksen käärinliinana. Sehän ei ole suikaleita, vaan yksi iso pellavaliina. Syynä oletukseeni sen aitoudesta on se, että siinä oleva negatiivikuva on niin hämmästyttävä. Jos se olisi väärennös, niin miten kukaan olisi keksinyt tehdä negatiivin. Lisätodisteena on mielestäni se, että liinassa oleva kuva ei ole maalattu eikä poltettu. Se on syntynyt siten, että kankaan pellavalankojen ohuen ohuessa

pintakerroksessa on tapahtunut selluloosamolekyylien kemiallinen muutos. Ja kaiken lisäksi kuvajaisen yksityiskohtat vastaavat täydellisesti sitä, millaiselta roomalaisten ruoskiman ja ristiinnaulitsemän ruumiin pitäisi näyttää. Keskiaikainen väärentäjä ei olisi voinut tietää noita kaikkia yksityiskohtia.

Ja kaiken lisäksi Torinon käärinliinan vainajan piirteet ovat niin täydellisen majesteettiset, ettei kyseessä oikein minun mielestäni olla kukaan muu kuin Herramme, jonka ”valokuva” jäljentyi hautaliinaan, kun Jumalan valtava voima sai hänen kuolleen ruumiinsa nousemaan kankaasta läpi, toiseen todellisuuteen.

Johanneksen evankeliumi ei kerro tästä mitään. Paitsi ehkä jotain epäsuorasti, kuten tulemme myöhemmin havaitsemaan.

Ikimuistoinen juoksukilpailu

Sapatin mentyä, viikon ensimmäisenä päivänä Magdalan Maria tuli jo aamuhämärissä haudalle ja näki, että haudan suulta oli kivi siirretty pois. Hän lähti juoksujalkaa kertomaan siitä Simon Pietarille ja sille opetuslapselle, joka oli Jeesukselle rakkain, ja sanoi heidät tavattuaan: ”Ovat vieneet Herran pois haudasta, emmekä me tiedä, minne hänet on pantu.” Pietari ja se toinen opetuslapsi lähtivät heti juoksemaan haudalle (Joh. 20:1-3).

Johanneksen evankeliumi mainitsee nimeltä ainoastaan Maria Magdaleenan Jeesuksen haudalla käyneistä naisista. Muut evankeliumithan puhuivat ainakin kolmesta naisesta, tosin mainiten aina ensimmäiseksi Magdalan Marian ja sitten pari muuta Maria –nimistä naista. Toisaalta, kyllä Johanneskin antaa olettaa, että Magdalan Marian mukana oli muitakin. Puhuuhan Maria Pietarille monikossa ”Ovat vieneet Herran pois haudasta, emmekä me tiedä, minne hänet on pantu.” Magdalan Marian mukana oli siis ollut muitakin naisia, ja yhdessä he olivat hätäilleet sitä, että Jeesuksen ruumis on varastettu ja viety johonkin tuntemattomaan paikkaan.

Pietari lähti heti juosta pinkomaan haudalle, mukanaan ”se toinen opetuslapsi”, mikä hyvin luultavasti tarkoittaa opetuslasta, joko on kirjoittanut Johanneksen evankeliumin tai jonka tiedot ovat sen pohjana.

Miehet menivät yhtä matkaa, mutta se toinen opetuslapsi juoksi Pietaria nopeammin ja ehti haudalle ensimmäisenä. Hän kurkisti sisään ja näki käärinliinojen olevan siellä, mutta hän ei mennyt sisälle. Simon Pietari tuli hänen perässään, meni hautaan ja katseli siellä olevia käärinliinoja. Hän huomasi, että Jeesuksen kasvoja peittänyt hikiliina ei ollut käärinliinojen vieressä vaan erillään, omana käärönään. Nyt tuli sisään myös se toinen opetuslapsi, joka oli ensimmäisenä saapunut haudalle, ja hän näki ja uskoi. Vielä he näet eivät olleet ymmärtäneet, että kirjoitusten mukaan Jeesus oli nouseva kuolleista. Opetuslapset lähtivät haudalta majapaikkaansa (Joh. 20:4-10).

Pietarin ja Johanneksen jouksussa haudalle on minusta jotain henkilökohtaisen muistelun tuntua. Ihan kuin vanha äijä apostoli Johannes muistelisi, kuinka hän oli tuona aikana ollut nuori ja kova juoksemaan ja ehtinyt siksi haudalle Pietaria ennen.

Jeesuksen hautaliinoista 2

Johannes ei kuitenkaan mennyt sisään hautakammioon, vaan ainoastaan kurkisti sinne. Mitä hän näki? Hautaliinat. Niissä oli siis jotain eriskummallista, kun ne jäivät mieleen.

Lopulta Pietarikin puuskutti paikalle. Hän ei jäänyt kammion ovelle kurkistelemaan, vaan kursailemattomaan tyyliinsä painui heti sisälle. Mitä hän näki ja katseli? Hautaliinoja.

Niissä oli siis jotain outoa. Mitä? Johannes kertoo vain, että Jeesuksen ruumiin kasvoja peittänyt hikiliina, ”*soudarion*” oli erillään, omana käärönään. Ei siinä sinänsä ole vielä mitään kovin ihmeellistä. Liinoissa täytyi olla jotain muuta. Se käy ilmi siitä, kun apostoli Johannes astui sisään. Hänestä sanotaan: ”ja hän näki ja uskoi”.

Miten tämä on tulkittava? Minä ajattelen, että Jeesuksen hautaliinoissa oli jotain todella outoa. Ehkä ne olivat sellaisessa asennossa, että ne todistivat sitä vastaan, että Jeesuksen ruumis oli varastettu haudasta. Ehkä iso liina oli sellaisessa asennossa, että näytti siltä, että sen alla ollut ruumis oli jotenkin mystisesti vaan hävinnyt sen alta pois.

Minä uskon, että näin myös tapahtui. Ja siksi meillä on Torinon käärinliinassa valokuvanegatiivi Jeesuksesta. Jumalan voima vaikutti hänen kuolleen ruumiiseensa valtavalla teholla lyhyen aikaa, mikä sai ruumiin haihtumaan kankaan läpi toiseen todellisuuteen. Samalla pellavakankaaseen jäljentyi tarkka mutta himmeä negatiivikuva hänen kasvoistaan ja muusta ruumiistaan.

Tätä Johanneksen evankeliumi ei suoraan sano, mutta se kyllä vihjaa, että hautaliinoissa oli jotain sellaista, joka sai apostoli Johanneksen uskomaan Jeesuksen ylösnousemukseen jo ennen kuin sai nähdä ylösnousseen itsensä.

Itkijä sai lohdun

Maria seisoi haudan ovella ja itki. Siinä itkiessään hän kurkisti hautaan ja näki, että siinä, missä Jeesuksen ruumis oli ollut, istui kaksi valkopukuista enkeliä, toinen pääpuolessa ja toinen jalkopäässä. Enkelit sanoivat hänelle: "Mitä itket, nainen?" Hän vastasi: "Minun Herrani on viety pois, enkä tiedä, minne hänet on pantu." (Joh. 20:11-13)

Maria Magdaleena oli siis palannut takaisin haudalle Pietarin ja Johanneksen jälkeen. Hän jäi sinne itkemään ääneensä senkin jälkeen, kun nuo miehet olivat jo palanneet majapaikkaansa.

Näköjään ääneen itkeminen ja suremaan jääminen kannatti. Kun Maria itkultaan pystyi kurkistamaan Jeesuksen hautaan, hän näki siellä jotain kääriinliinoja ihmeellisempää. Kaksi valkopukuista enkeliä istui hautakammion seinämään hakatulla kivipenkillä, jossa Jeesuksen kuollut ruumis oli maannut.

Eikö tämän voisi tulkita vertauskuvallisesti, tyyliin ”näin on myös meidän elämässämme”. Joskus kannattaa jäädä itkemään suruaan ja kurjuuttaan kuolleen Jeesuksen eteen. Kun tekee niin, eikä lähde majapaikkaansa, Jumala voi puuttua tilanteeseen ihmeellisellä tavalla.

Ihmeelliset enkelit eivät kuitenkaan tee mitään ihmeellistä, vaan kysyvät Marialta yksinkertaisen ja vaatimattoman kysymyksen: ”Mitä itket, nainen?” Ja Maria vastaa. Suru on käynyt liian suureksi hänelle, kun Jeesus ei ollut yksinomaan kuollut, mutta lisäksi hänen ruumiinsakin oli varastettu ja viety johonkin. Niin syvä oli suru, että edes valkopukuiset enkelit eivät pystyneet auttamaan.

Mutta onneksi on olemassa yksi, joka pystyy auttamaan.

Tämän sanottuaan hän kääntyi ja näki Jeesuksen seisovan takanaan, mutta ei tajunnut, että se oli Jeesus. Jeesus sanoi hänelle: ”Mitä itket, nainen? Ketä sinä etsit?” Maria luuli Jeesusta puutarhuriksi ja sanoi: ”Herra, jos sinä olet vienyt hänet täältä, niin sano, minne olet hänet pannut. Minä haen hänet pois.” (Joh. 20:14-15)

On aika ihmeellistä, että Maria ei tuntenut ylösnoussutta Jeesusta vaan luuli häntä puutarhuriksi. Mutta muissakin evankeliumeissa kerrotaan, että opetuslapset eivät heti tunnistanee Ylösnoussutta (ks. esim. Luuk. 24:13-35, Matt. 28:17, Joh. 21:4). Hän oli siis hieman erinäköinen kuin aiemmin. Ei kuitenkaan kovin paljoa, sillä yht’äkkiä hänen omansa tunnistivat hänet. Aluksi Maria kuitenkin luuli Jeesusta puutarhuriksi. Kai hänen aivonsa keksivät jonkun selityksen sille, että joku tuntematon kyseli häneltä tuollaista. Puutarhuri oli varmaankin vastuussa siitä, että Jeesuksen ruumis oli viety pois. Ehkä Maria ajatteli, että hän oli Joosef Arimatialaisen palveluksessa, ja Joosef olikin tullut siihen ajatukseen, että ei Jeesusta kannattanutkaan tähän uuteen ja hienoon hautaan lopullisesti haudata.

Silloin Jeesus sanoi hänelle: ”Maria.” Maria kääntyi ja sanoi: ”Rabbuuni!” - se on hepreaa ja merkitsee: opettajani. (Joh. 20: 16)

Maria oli tässä kääntyneenä takaisin hautaan päin, varmaankin itkemään kasvot kivipenkkiä vasten painettuna. Mutta yksi Jeesuksen sana, yksi Marialle kohdistettu sana, nimittäin hänen nimensä, saa hänet tunnistamaan Herran.

Tämän ainakin voi tulkita tyyliin ”näin on myös meidän hengellisessä elämässämme”. Se alkaa siitä, kun Jeesuksen sana kohdistuu ihmiseen henkilökohtaisesti, juuri minuun.

Siksi Jeesuksesta on saarnattava niin, että sureva ja murtunut ja toivonsa menettänyt ihminen voi ajatella: ”Hän koskee minua. Tuo Jeesus on tullut maailmaan minun vuokseni. Hänen kuolemansa ja ylösnousemuksensa on tapahtunut minun hyväkseni.”

Maria, älä roiku minussa

Jeesus sanoi: ”Älä koske minuun. Minä en vielä ole noussut Isän luo (Joh. 20:17).

Jeesuksen käskyn sanamouto ”*mee mou haptou*” on kommentaarin mukaan outo. Se on preesensin imperatiivi. Normaalisti tavallinen käsky, kuten ”älä koske minuun” ilmaistaisiin toisenlaisella verbimuodolla, aoristin imperatiivilla. Mutta kun käytetään preesensin imperatiivia, siinä on kuulemma sellainen vivahde, että ”lopeta roikkumasta minussa”. Maria oli tarttunut surussaan Jeesukseen, saadakseen hänestä lohdutusta.

Jeesus ei siis olisi tarkoittanut sitä, että Maria ei olisi saanut koskettaa häntä. Tällaisen tulkinnan puolesta puhuu sekin, että seuraavassa luvussa ylösnoussut Jeesus nimenomaan käskii opetuslapsi Tuomasta pistämään sormensa hänen kylkensä haavaan. Siinä käytetään eri verbiä, ei *haptomai* vaan *ballein*.

Ehkä Jeesus tahtoi sanoa Marialle, että tästä lähtien ihmisen tapana olla yhteydessä Jeesukseen ei olisi enää se, että olisi paikallisesti lähellä häntä. Siksi Maria ei saanut fyysisesti ”roikkua” Jeesuksessa. Hänen piti odottaa, että Jeesus nousisi taivaaseen, Isänsä luo. Silloin hän voisi olla yhteydessä Jeesukseen, ”roikkua hänessä” uskomalla hänen lupauksiinsa, rukoilemalla häntä, nauttimalla ehtoollista.

Ja niinpä Maria sai Jeesukselta tehtävän, sananviejän tehtävän:

Mene sinä viemään sanaa veljilleni ja sano heille, että minä nousen oman Isäni ja teidän Isänne luo, oman Jumalani ja teidän Jumalanne luo.” (Joh. 20:17)

On huomattava, että tässä Jeesus ei puhu Jumalasta ainoastaan omana Isänään. Hän sanoo, että Jumala on paitsi hänen Isänsä, myös hänen omiensa Isä. Se kertoo siitä, että nyt kun Jeesus on kuollut ja ylösnoussut puolestamme, meidät on hänen kauttaan adoptoitu Jumalan lapsiksi.

Ja Maria teki työtä käskettyä:

Magdalan Maria riensi opetuslasten luo ja ilmoitti: ”Minä olen nähnyt Herran!” Sitten hän kertoi, mitä Herra oli hänelle sanonut (Joh. 20:18)